

Sag C-474/22

Anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering:

15. juli 2022

Forelæggende ret:

Bundesgerichtshof (Tyskland)

Afgørelse af:

3. maj 2022

Sagsøgt og revisionsappellant:

Laudamotion GmbH

Sagsøger og revisionsindstævnt:

flightright GmbH

BUNDESGERICHTSHOF

KENDELSE

[udelades]

i sagen

Laudamotion GmbH, [udelades]

[udelades] Schwechat (Østrig),

sagsøgt og revisionsappellant,

[udelades]

mod

flightright GmbH, [udelades],

[udelades] Potsdam,

sagsøger og revisionsinstævnt

[udelades]

X. afdeling for civile sager ved Bundesgerichtshof (forbundsdomstol) har efter retsmødet den 3. maj 2022 [udelades]

afsagt følgende kendelse:

Sagen udsættes.

Den Europæiske Unions Domstol forelægges i henhold til artikel 267 TEUF følgende spørgsmål vedrørende fortolkningen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 261/2004 af 11. februar 2004 om fælles bestemmelser om kompensation og bistand til luftfartspassagerer ved boardingafvisning og ved aflysning eller lange forsinkelser og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 295/91 (EUT L 46, s. 1 ff.):

1. Forudsætter kompensationsretten ved en forsinkelse af flyvningen på mere end tre timer i forhold til det planlagte ankomsttidspunkt i henhold til forordningens artikel 5, 6 og 7, at passageren som omhandlet i forordningens artikel 3, stk. 2, litra a), er til stede ved indcheckningen på det tidspunkt, der er angivet af luftfartsselskabet, rejsearrangøren eller et autoriseret rejsebureau, dog senest 45 minutter før den offentliggjorte afgangstid, eller er en lang forsinkelse i den omhandlede forstand – i lighed med en aflysning af flyvningen – undtaget fra dette krav?
2. Såfremt kompensationsretten ikke er undtaget fra kravet om at være til stede ved indcheckningen, alene fordi der er indtruffet en lang forsinkelse i den omhandlede forstand, foreligger der da en sådan undtagelse, hvis passageren havde tilstrækkeligt sikre holdepunkter for at antage, at flyvningen ville ankomme med en lang forsinkelse i den omhandlede forstand?

Præmisser:

- 1 I. Sagsøgeren har på vegne af en passager krævet udbetaling af kompensation i henhold til forordning (EF) nr. 261/2004 (herefter »forordningen«) på grund af den forsinkede gennemførelse af en flyvning.
- 2 Passageren reserverede en flyvning den 26. juni 2018 fra Düsseldorf til Palma de Mallorca, som sagsøgte skulle gennemføre med planlagt ankomst kl. 10.15. Passageren benyttede ikke flyvningen. Flyvningen blev gennemført med en forsinkelse på 3 timer og 32 minutter.
- 3 Sagsøgeren har gjort en kompensationsret på 250 EUR gældende. Amtsgericht (byret) frifandt sagsøgte. Efter sagsøgerens appel gav appeldomstolen medhold i

søgsmålet. Ved sin revisionsappel, hvortil appeldomstolen gav tilladelse, har sagsøgte nedlagt påstand om stadfæstelse af dommen i første instans.

- 4 II. Appeldomstolen lagde til grund, at passageren effektivt har overdraget sine krav mod sagsøgte til sagsøgeren, og at sagsøgte som transporterende luftfartsselskab er forpligtet til at udbetale kompensation på grund af en indtruffet forsinkelse på mere end tre timer.
- 5 Passageren reserverede flyvningen. Flyvningens ankomsttidspunkt blev mere end tre timer forsinket. Det er uden betydning, at passageren ikke benyttede flyvningen, eftersom flyvningen var ubrugelig for ham, idet han som følge af forsinkelsen ikke kunne nå en forretningsaftale. Betingelserne i forordningens artikel 3, stk. 2, litra a), er opfyldt. I henhold til Den Europæiske Unions Domstols praksis kan en lang forsinkelse af ankomsttidspunktet på mere end tre timer sidestilles med en aflysning. Det fremgår ikke, hvorfor en passager, som allerede før afrejsen er blevet oplyst om en forsinkelse på mere end tre timer, skal møde frem i lufthavnen for at bevare sin kompensationsret.
- 6 III. Afgørelsen af revisionsappellen afhænger af fortolkningen af forordningens artikel 3, 5, 6 og 7.
- 7 1. Anvendelsen af forordningen forudsætter i henhold til artikel 3, stk. 1, at passageren benytter flyvningen på en medlemsstats område, eller det transporterende luftfartsselskab for den pågældende flyvning er et EF-luftfartsselskab, idet flyvningen har bestemmelsessted i Fællesskabet. Såfremt passageren ikke er blevet overført til en anden flyvning, kræver forordningens artikel 3, stk. 2, litra a), at passageren har en bekræftet reservation og er rettidigt – 45 minutter før afgang eller på det tidspunkt, der er angivet af luftfartsselskabet – til stede ved indcheckningen; sidstnævnte gælder ikke i tilfælde af en aflysning som omhandlet i forordningens artikel 2, litra l), og artikel 5.
- 8 Eftersom passageren ganske vist havde en bekræftet reservation, men ikke var til stede ved indcheckningen senest 45 minutter før det offentliggjorte afgangstidspunkt, og flyvningen heller ikke blevet aflyst, men derimod gennemført, finder forordningen kun anvendelse på situationen i hovedsagen, såfremt den ligeledes indtrufne lange forsinkelse af flyvningen på mere end tre timer på bestemmelsesstedet kan sidestilles med en aflysning ved anvendelse af forordningens artikel 3, stk. 2, litra a).
- 9 a) I henhold til Den Europæiske Unions Domstols praksis er passagerer berettigede til den kompensation, der er fastsat i artikel 5, stk. 1, litra c), i forordning nr. 261/2004, sammenholdt med samme forordnings artikel 7, stk. 1, for så vidt som de ved ankomsten til deres endelige bestemmelsessted har været udsat for en forsinkelse på tre timer eller mere (jf. Domstolens dom af 19.11.2009 – C-402/07 og C-432/07, [udelades] præmis 61 og 69 – Sturgeon; dom af 23.10.2012 – C-581/10 og C-629/10, [udelades] præmis 37 – Nelson; senest: Domstolens kendelse af 12.11.2020 – C-367/20, [udelades] præmis 27 – KLM).

Domstolen støttede navnlig denne fortolkning på ligebehandlingsprincippet, der kræver, at ensartede forhold ikke må behandles forskelligt, og at forskellige forhold ikke må behandles ensartet, medmindre en sådan forskellig behandling er objektivt begrundet. Passagerer på henholdsvis i dette omfang forsinkede og aflyste flyafgange er i sammenlignelige situationer med henblik på kompensation i henhold til forordning nr. 261/2004, idet disse passagerer er udsat for samme gener, dvs. tab af tid på tre timer eller mere i forhold til den oprindeligt planlagte flyafgang (Domstolens dom af 23.10.2012, [udelades] præmis 48 ff. og 59 f. – Nelson).

- 10 b) Det taler muligvis for at sidestille en lang forsinkelse på bestemmelsesstedet som omhandlet i Domstolens praksis med en aflysning ved anvendelse af forordningens artikel 3, stk. 2, litra a), at passagerne kan udsættes for lignende gener i de to situationer, og heraf vil det kunne udledes, at kompensationsretten heller ikke i tilfælde af en lang forsinkelse som omhandlet i Domstolens praksis kan gøres afhængig af, at passageren er til stede ved indcheckningen senest 45 minutter før afgangstidspunktet.
- 11 Imidlertid adskiller de to situationer sig også fra hinanden i ikke ubetydelig grad. Mens det i tilfælde af en aflysning står klart, at den planlagte flyvning ikke gennemføres, og passagererne derfor principielt ikke med rimelighed kan forventes at være til stede ved indcheckningen på en flyvning, der ikke længere gennemføres, for at være berettigede til at gøre deres kompensationsret i henhold til artikel 5 og 7 gældende, kan situationen være en anden, hvis der før gennemførelsen af flyvningen ganske vist er tegn på en forsinkelse, men der senest 45 minutter før afgangstidspunktet endnu ikke er tilstrækkelige holdepunkter for, at flyvningen vil blive gennemført med en forsinkelse på mere end tre timer.
- 12 c) Imod en sådan sidestilling taler muligvis også Domstolens kendelse, hvorefter artikel 3, stk. 2, litra a), skal fortolkes således, at passagerer på et fly, der er forsinket med tre timer eller mere ved ankomsten, og som har en bekræftet reservation på denne flyafgang, ikke kan nægtes kompensation i henhold til denne forordning alene af den grund, at de ikke i forbindelse med deres anmodninger om kompensation har bevist deres tilstedeværelse ved indcheckning til den nævnte flyafgang ved hjælp af boardingkortet, medmindre det påvises, at disse passagerer ikke var om bord på det pågældende forsinkede fly (Domstolens kendelse af 24.10.2019, C-756/18, [udelades] præmis 33 f. – easyJet).
- 13 Denne afgørelse hviler muligvis på Domstolens opfattelse af, at en passager, som ikke var om bord på det forsinkede fly, i alle tilfælde skal have været til stede ved indcheckningen, hvilket vedkommende kan bevise ved hjælp af boardingkortet eller et andet bevis, for at kunne gøre en ret til udbetaling af kompensation i henhold til forordningens artikel 3, stk. 2, litra a), gældende.
- 14 2. En lang forsinkelse på bestemmelsesstedet som omhandlet i Domstolens praksis kan imidlertid også kun sidestilles med en aflysning ved anvendelse af

forordningens artikel 3, stk. 2, litra a), hvis flyvningen ikke bare er tre timer eller mere forsinket ved ankomsten, men der også i øvrigt foreligger en situation, som er sammenlignelig med en aflysning.

- 15 Passagerer, hvis flyvning aflyses, undtages fra kravet om at være til stede ved indcheckningen på et angivet tidspunkt, dog senest 45 minutter før det offentliggjorte afgangstidspunkt, fordi det ved offentliggørelsen af aflysningen står klart, at flyvningen ikke længere vil blive gennemført, og der derfor heller ikke længere kan checkes ind på den.
- 16 Denne situation er muligvis sammenlignelig med en situation, hvor passageren, f.eks. senest 45 minutter før det offentliggjorte afgangstidspunkt, har tilstrækkeligt sikre holdepunkter for, at flyvningen kun vil kunne gennemføres med en forsinkelse på bestemmelsesstedet på mere end tre timer. Under disse omstændigheder står det nemlig tilstrækkeligt klart, at flyvningen først vil ankomme til bestemmelsesstedet med en lang forsinkelse, således at passageren står i en situation, der er sammenlignelig med en aflysning.
- 17 Derimod er der ikke tale om en situation, der er sammenlignelig med en aflysning af flyvningen, hvis der ikke er blevet meddelt en forsinkelse, eller der ganske vist er blevet meddelt en forsinkelse af afgang, men der f.eks. senest 45 minutter før det offentliggjorte afgangstidspunkt ikke er tilstrækkeligt sikre holdepunkter for, at flyvningen vil ankomme til bestemmelsesstedet med en forsinkelse på mere end tre timer. Eftersom der under disse omstændigheder ikke kan forventes en lang forsinkelse, der er sammenlignelig med en aflysning, er det muligvis begrundet, at kompensationsretten i tilfælde af lang forsinkelse kun kan gøres gældende, hvis passageren også faktisk er til stede ved indcheckningen på flyvningen på det angivne tidspunkt, dog senest 45 minutter før det offentliggjorte afgangstidspunkt, og der er indtruffet en forsinkelse på mere end tre timer på bestemmelsesstedet.
- 18 En sådan fortolkning af forordningens artikel 3, stk. 2, litra a), vil være i overensstemmelse med Bundesgerichtshofs dom, hvorefter en passager, der som følge af en forsinket flyvning ikke nåede en tilsluttet flyforbindelse på samme reservation og ikke benyttede en erstatningsflyvning, som vedkommende blev tilbudt, idet det på forhånd stod klart, at passageren ikke ville ankomme til sit endelige bestemmelsessted tidligere end tre timer efter det planlagte ankomsttidspunkt, men derimod fløj tilbage til den første afgangslufthavn, har ret til kompensation som følge af en betydelig forsinkelse, navnlig da passageren i den pågældende sag i hvert fald var til stede ved indcheckningen til den første flyvning (jf. Bundesgerichtshofs dom af 13.11.2013 [udelades], præmis 8 f.).
- 19 IV. De spørgsmål, der fremgår af konklusionen, forelægges derfor Domstolen til præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267, stk. 3, TEUF.
- 20 De retlige spørgsmål er hidtil ikke blevet afklaret i Domstolens praksis. Domstolens afgørelse af 24. oktober 2018 (C-756/18, [udelades] easyJet) vedrørte

andre spørgsmål og behandlede kun perifært den situation, at en passager muligvis ikke var om bord på det forsinkede fly.

- 21 Der bør heller ikke afstås fra en præjudiciel afgørelse med den begrundelse, at der allerede verserer en anmodning om præjudiciel afgørelse for Domstolen i sag C-517/21. For det første er de i den pågældende sag forelagte spørgsmål ikke fuldstændigt sammenfaldende med de spørgsmål, der rejses i den foreliggende sag. For det andet kan det hvad angår den allerede verserende anmodning ikke med sikkerhed forudses, hvilket forløb denne sag vil få ved Domstolen, og om der faktisk vil ske en besvarelse af de forelagte spørgsmål, eller om sagen f.eks. afsluttes ved processuelle skridt fra parterne, før der afsiges dom.

[Udelades]

ARBEJDSDOKUMENT